

Občasník pre obyvateľov a návštevníkov Slanského mikroregiónu Vydáva Zdrúženie obcí Slanskeho mikroregiónu: Blažice, Bohdanovce, Kalša, Nižný Čaj, Nový Salaš, Rákoš, Ruskov, Slančík, Slanec, Slanská Huta, Slanské Nové Mesto, Vyšný Čaj

Dočítate sa:

- načúvame hlasom histórie
- knižnice v našich obciach
- príbehy chovateľov
- dni mikroregiónu volajú

Región na dlani

Už ste ho navštívili? Múzeum v Slanci spojené s Infocentrom vyrástlo vďaka projektu podporeného z fondov Európskej únie. Typická Slanecká izba vás preniesie v čase do obdobia, keď pod hradom pulzoval ešte pokojný, sedliacky život. Obdivovať môžete aj vyrezávané modely hradov či niekoľko zbraní z pohnutého obdobia svetových vojen.

Skromní, no cenní

Spríevodným javom moderného života na celom svete – aj vo vyspelých krajinách – je nezamestnanosť. O jej príčinách by sa dali napísať hrubé knihy. Aj na Slovensku a obzvlášť na východnom žije nemálo takých ľudí, ktorí sa - či už zhodou nepriaznivých okolností alebo aj svojím pričinením – ocitli v nevýhodnej životnej situácii. Dlhodobá a často až neriešiteľná. Často to začína tým, že človek stratí alebo vôbec nenájde prácu. Odchod do mesta nemusí byť vždy správnym riešením, pretože životné náklady (napríklad bývanie) sú oproti dedine aj dvojnásobné. Štát na týchto ľudí síce

Slovo na úvod

Desať rokov v Európskej únii

Rok 2014 prináša príležitosť vyhodnotiť, čo Slovensku dala a dáva integrácia do európskych štruktúr. Pripomíname si totiž desať výročie vstupu našej krajiny do Európskej únie (EÚ).

Vďaka členstvu v únii sa Slovensku v prvom rade otvorili nové možnosti. Za 10 rokov získala naša republika z európskych fondov nemalé prostriedky na rozličné projekty. Dnes je približne 80 percent všetkých verejných investícií financovaných práve z eurofondov.

Zo zdrojov EÚ sme zmodernizovali krajinu, zrevitalizovali mestá a obce. Aj v obciach nášho Slanského mikroregiónu vidieť reálny prínos týchto financií. Obce sa menia, opeknievajú. Získané investície sme využili na rekonštrukcie starších objektov a výstavbu nových, ktoré prinášajú do našich obcí pohodlnejší a kvalitnejší život.

Vybudovali sme športoviská, detské ihriská, skrášlili sme verejné priestranstvá a parky, zmenili sme fasády obecných budov, zrekonštruovali alebo postavili nové chodníky a miestne komunikácie, vybudovali bytové domy, cyklotrasy. Zrealizovali sme rôzne projekty, aby sme v našich dedinách mali zdravé a čisté prostredie.

Obdobie posledných 10 rokov teda vnímame my, starostovia obcí, veľmi pozitívne. Pevne veríme, že aj vy, naši spoluobčania zdieľate podobný názor a aktívne pocítujete zrealizované projekty v každodennom živote.

Daniel Stančík
podpredseda Zdrúženia obcí Slanského mikroregiónu
a starosta Slanskej Huty

na papieri pamätá, no mnohí z nich sú permanentne ohrození chudobou. V obciach nášho mikroregiónu sa stretáme s ľuďmi, ktorí sa statočne boria so životom a nepadli na samé dno.

Príklady nájdeme v Novom Salaši. Obec dnes zamestnáva z úradu práce šesť aktívnych pracovníkov a dvoch na menšie obecné služby. „Sú zruční, ochotní pracovať a zveľaďovať dedinu,“ hovorí starostka **Andrea Michalková**. Muži robia hlavne zemné a staveb-

pokračovanie na str. 3

Krajšie v Kalši i inde

V športovom areáli v Kalši sa už vlaňajší Deň Slanského mikroregiónu mohol konať v novom amfiteátri. Tento rok stánok privíta hostí na dni obce. Už 5. júla. „V prvej polovici tohto roka pribudla v obci v rámci projektu Sadové úpravy z verejnej zelene nová trávička, stromčeky, kríky i lavičky,“ hovorí starostka **Gabriela Ivaňáková**. Projekt bol realizovaný z prostriedkov EÚ, štátneho rozpočtu a obce. V apríli si prostredie pred obecným úradom skrášlili aj v Slanskej Hute.

Amfiteáter v Kalši znesie aj prísne kritériá.

Slanské Nové Mesto: opäť „pavička“

Na Veľkonočnú nedeľu sa kedysi v našej oblasti stretávali mladé ženy a dievčatá od päť rokov. V Slanskom Novom Meste pred štyrmi rokmi tento zvyk obnovili. „Kedysi začínal sprievod pred starým mlynom a pokračoval hore dedinou, spievajúc hlavne pieseň „Lecela pavička ľecela“. Cieľom bol gréckokatolícky kostol, kde o 15. hodine začínali poobedňajšie modlitby známe ako večurňa,“ hovorí starosta **Milan Diheneščík**. V tomto roku začal sprievod pri gréckokatolíckom kostole za účasti harmonikára a ženskej speváckej skupiny Roňva v krojoch. Od kostola prešli k požiarnej zbrojnici, kde spoločne zaspievali ľudové piesne v karičke. Pokračovali späť ku kostolu a kultúrnemu domu. Ženy z Roňvy pripravili pre všetkých obyvateľov obce a hostí kultúrny program pod názvom „Vinek“.

Začína Pavička v Slanskom Novom Meste.

Čistili les pri ceste

Ani dážď neodradil brigádnikov z Nového Salaša, ktorí v poslednú aprílovú sobotu vyčistili ochranné pásmo na Dejči pri ceste do Slanca. Plastové fľaše a odpad z lesa zbierali aj deti, ženy varili guláš. „Máme teraz prehľadnejší a bezpečnejší prejazd po ceste, chráni to aj zver, ktorá tu často prechádza,“ teší sa starostka **Andrea Michalková**.

Šikovné deti z Nového Salaša zbierali odpadky.

Deň matiek

Deň matiek je príležitosťou poďakovať sa za všetku tú vrelú lásku, ktorou matky zahŕňajú svoje deti, za opateru a nekonečnú trepezlivosť a obetavosť. Druhá májová nedeľa sa aj v Kalši (na obrázku) niesla v duchu osláv Dňa matiek. Deti základnej školy s materskou školou uvili pre svoje mamy nádhernú kyticu z básní, piesní a hier. No naše obce organizujú stretnutia celý rok - s dôchodcami, počas karnevalovej sezóny a nezabúdajú ani na Mikuláša.

Chopili sa náradia

Skutočne prácou oslávili v Rákoši Sviatok práce. Na prvého mája sa pustili do rekonštrukcie ihriska za budovou obecného úradu. Ako vidieť, roboty sa nebáli a dnes sa môžu tešiť z krásnych športových zážitkov.

Ekumenická krížová cesta vo Vyšnom Čaji

Približne 120 ľudí z Ruskova, Ďurkova, Olšovian a Vyšného Čaju prešlo na Veľký piatok spoločne obcou Vyšný Čaj v rozjímaní o Ježišom utrpení a smrti. Sprievod viedli duchovní otcovia reformovanej cirkvi **Mgr. Miroslav Varga** a rímskokatolíckej cirkvi **Blažej Tomko** a **Peter Nemec**. Muži z dediny niesli 70-kilový drevený kríž, ktorý vyrobili **Anton Pytoňák** s manželkou a **Michal Konč** z Vyšného Čaju. Vyvrcholením 1. ročníka ekumenickej krížovej cesty bolo osadenie kríža na miestnom cintoríne. Pripomína nám, že všetci nosíme rovnaký kríž na svojich pleciach - bez ohľadu na vierovyznanie.

Ekumenické podujatie sa vo Vyšnom Čaji koná tradične aj na Silvestra, keď odchádzajúci rok spoločne bilancujú miestni katolíci i reformovaní.

Vztyčovanie dreveného kríža na cintoríne vo Vyšnom Čaji.

Stranu pripravila redakcia v spolupráci s obecnými úradmi

pokračovanie zo str. 1

né práce – čistia chodníky, v zime posypávajú cesty, na jar kosia, hrabú, čistia rigoly. Nedávno opravili sklad náradia a hasičskú zbrojnicu, nafarbili plot, zábradlia. Ruky nezamestnaných žien zrenovovali vyše 100 stoličiek v kultúrnom dome, starajú sa o poriadok a čistotu cintorína, domu smútku, obecného úradu.

Aktívni pracovníci z Nového Salaša: zľava Peter Dalekorej, Marián Tomko, Štefan Kuruc, Ľubomír Tomko a Ján Dalekorej.

Majú ruky, tak robia

„Koncom minulého roka sme s nezamestnanými urobili prestavbu obecného úradu. Tento rok sme už stihli zabetónovať podklad pre altánok na obecnej studni, spraviť nové schody, upraviť priestor pri potoku vysypaním kameniva, urobiť nové zábradlie pred kultúrnym domom a malé oddychové miesto s lavičkou v dedine. Môžem sa na nich spoľahnúť aj pri aktuálnej stavbe cyklochodníka, ktorý bude prechádzať cez našu obec a napájať sa na cyklochodník na Slanskej Hute,“ dodáva A. Michalková.

Svoju „starostkyňu“ si aktívni pracovníci veľmi vážia, podobne ako jej otca, predchodcu v starostovskom kresle, ktorý zomrel v roku 2012. Nevedia pochopiť, keď počujú z rádia, že niektoré obce nemajú prácu, čo by dali robiť VPP-čkárom. „Nech prídu tu, roboty je dosť,“ hovorí **Marián Tomko**.

Je to o schopnosti starostu presvedčiť ľudí, aby pomáhali? „Aj ľudia musia chcieť. Vidím, že i obyvatelia sú s ich prácou spokojní, pridáva starostka. Nemajú dosť financií, aby ich vedeli oceniť tak, ako im patrí. Sú však radi aspoň za ich využitie cez úrad práce, ktorý im za odpracované dni platí každý mesiac. Prepláca aj nákup pracovných a ochranných pomôcok – obec zakúpila novú kosačku, vŕtačku, motorovú pílu a iné náradia a nástroje.“

Porazil alkohol

Príbeh víťazstva nad sebou samým ponúka aj **Milan Perun** zo Slanskej Huty. Prvý raz sa objavil na obecnom úrade 3. septembra 2013, slovami starostu **Daniela Stančíka**, „úplne na mol. Musel som mu povedať, že takto to nejde. Nemôžem ho zobrať na

Milan Perun pracuje pri Dome smútku v Slanskej Hute.

zodpovednosť a dať mu robotu napríklad pri ceste. Na ďalší deň bol ako vymenený – opilstvo uňho skončilo. Mám úplne nového človeka.“

Milan býva sám v rodinnom dome, okrem obecných brigád si privyrába (zo 63 € sociálnej dávky nevyžije), začal doma chovať zvieratá, okolie má upratané, na jar voňavé. „Všade vidno jeho robotu – pred obecným úradom, okolo domu smútku, detské aj muti-funkčné ihrisko,“ chváli starosta a verí, že Milan bude príkladom pre ďalších sociálne odkázaných v Slanskej Hute. O to viac dnes, keď vláda spája vyplatenie sociálnej dávky s povinnosťou odpracovať pre obec prácu na menších obecných službách. O obecné brigády prejaví záujem celkovo 6-10 ľudí.

Možností je viac

Jedného pracovníka má aktuálne k dispozícii obecný úrad vo Vyšnom Čaji. Starosta **Vincent Borovský** si pochvaľuje aj **Janu Pócsiovú** a **Jarmilu Okešiovú**, ktoré vykonávajú sociálnu prácu. Spočívajú v navštevovaní opustených dôchodkyň, ktoré nemajú nablízku členov rodiny. „Porozprávajú sa pri káve, urobia nákup. Pre naše občianky je to neoceniteľné,“ dodáva starosta. Preto aj jeho trochu trápí, že im nemôže poskytnúť zaslúženú odmenu. Splniť podmienky ústredia práce je totiž dosť náročné (napríklad vykonávanie práce počas jedného roka nepretržite).

Nezamestnaný Štefan Fedor zo Slančika pri práci pre obec.

V Slančíku zareagovali na výzvy úradu práce a nezamestnaných angažovali za minimálnu mzdu na protipovodňových opatreniach – okrem svojich aj občanov zo Slanca. V tomto roku sa podarilo vyčistiť zarastené a neudržiavané bankety okolo štátnej cesty a účelových ciest v katastri. Likvidujú aj nelegálne skládky a odstraňujú environmentálne záťaž.

Okolo nás je teda naporúdzí dosť príbehov o tom, že ľudskú dôstojnosť si možno zachovať aj v ťažkej životnej situácii. Kiež sú títo ľudia inšpiráciou aj ostatným – dokonca aj tým z nás, ktorí sme mali v živote viac možností zrealizovať svoje plány a sny.

Aj sociálna pracovníčka Paulína Petrusová (vľavo) a nezamestnaná Anna Palfiová (vpravo) pripravovali chlebičky pre tých, čo rýchlo zasiahli pri požiari v Novom Salaši nad rámec svojho pracovného času.

Anton Oberhauser, foto autor a ocú Nový Salaš

Je čítanie kníh minulosťou?

Po stopách knižníc

Čítam veľmi rada. V knihách objavujem nový svet a nachádzam odpovede na svoje otázky. Niektoré raz povedal: „Slová sú hudbou! Pomocou nich môžeš spievať, kričať, zabávať sa, rozprávať, počúvať.“ Vo veľkých mestách nájdeme knižnice s množstvom kníh. Zaujímalo ma však, aké možnosti sú na vidieku. A tak som sa vybrala po stopách knižníc Slanského mikroregiónu. Zistila som, že naše malé knižnice to nemajú jednoduché. Všetci knihovníci zhodne tvrdia: „Záujem o výpožičky z roka na rok klesá. Máme zopár skalných čitateľov hlavne z radu dôchodcov. Občas prídu aj mamky s deťmi.“ Radi by obnovili knižný fond o zaujímavé a žiadané tituly, ale často im chýbajú potrebné financie.

Skromné popolušky?

V Slanskej Hute som objavila knižničku, ktorá tu ostala po základnej a materskej škole. Schúlená v kúte čaká na nové priestory, ktoré sa už rekonštruujú. Takisto aj knižnica v Ruskove je v prestavbe. V skromných podmienkach sú zriadené knižnice v Rákoši i Slanskom Novom Meste. Nájdeme tam do 1000 kníh. So smútkom sa dozvedám, že ich navštevuje len desiatka čitateľov, ktorí tam zavítajú dva – trikrát do mesiaca.

Ale milé prekvapenie som zažila v Slanci. Konečne som sa prešla medzi usporiadanými regálmi, kde na svojich čitateľov čaká 6800 kníh. V slovenčine i maďarčine. Veľmi si tu vážia knihy svojich rodákov: „Zaujímavosti z histórie Slanca a okolia“ od **Františka Petra** a dielo **Františka Gedru** „Ludovít Čordák (1864 – 1937): O básnikovi štetca a farieb“. Tu som našla aj ďalší poklad – fotografie slovenských spisovateľov na nástenke. Príďte sa pozrieť!

Andersenove noci

Najväčšiu obecnú knižnicu s približne 7600 titulmi majú Bohdanovce. Obzvlášť si z nich cenia Encyklopédiu sveta. Pestujú aj zaujímavú tradíciu Andersenovej noci – plnej čítania rozprávok a súťažená pre školákov. Tento rok sa Noc konala okrem obecnej

Starosta Slanskej Huty Daniel Stančík v miestnosti dočasnej „knižnice“ a archívu na obecnom úrade. Chystá sa presťahovanie do lepších priestorov.

aj v školskej knižnici. Prišlo tridsať detí z 3. a 4. ročníka. O priebehu mi porozprávali organizátorky: „Hneď ako sme sa zložili, napísali sme si tajné prania na strom. Povedali sme si niečo o slávnom spisovateľovi H. Ch. Andersenovi. Aby nám vytrávila večera, vybrali sme sa na lampiónový sprievod po uliciach obce. Zakotvili sme v obecnej knižnici, kde sa premietla rozprávka o škaredom káčatku. Posilnení koláčikom sme začali potme hľadať ukrytý poklad. To sa deťom najviac páčilo. V závere noci sme si prečítali rozprávky a zaľahli spať. Ráno nás čakali raňajky a darčeky.“

Je čítanie dôležité?

V dnešnom uponáhľanom svete nemáme na vysedávanie nad knihou čas. Uvažujem, že je to škoda, zvlášť pre deti a mladých. Čítanie knihy totiž obohacuje slovnú zásobu, dieťa spoznáva prapropis, učí sa bez námahy gramatiku. Čitatelia si výrazne zlepšujú vyjadrovacie schopnosti, čo je dnes veľmi potrebné.

Viem, že čítanie dnes mnohí považujú za zastaraný spôsob pozerať filmy. Pohyblivé obrázky majú svoje čaro, ale nedokážu plne obsiahnuť knižnú predlohu. Čítaním rozvíjame vlastnú predstavivosť, fantáziu a navyše posilňujeme pamäť. V knihách dokonca i tínedžeri nájdu odpovede na otázky, ktoré sa neodvážia položiť nahlas. Stránky ukrývajú životné skúsenosti a múdrosť overenú vekmi. Vedeli ste, že ukrývajú také poklady, ktoré už nikde na pulkoch ani na internete nenájdete?

Skúsme teda opäť objaviť čaro knižníc v našej blízkosti.

Monika Florianová, foto Anton Oberhauser

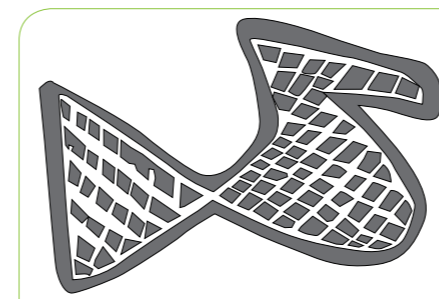
Deti z Bohdanoviec získavajú vzťah ku knižkám v nedávno zriadenej školskej knižnici.

Rúfusove Bohdanovce

Deti, ktoré si obľúbili knihy, ich časom budú nielen čítať, ale možno sa pokúsia písať vlastné dielka. Práve im je určená súťaž v tvorbe poézie a prózy pre žiakov základných škôl Rúfusove Bohdanovce. Jej štvrtý ročník sa konal koncom mája.

Archeologické výskumy

Blažice: Bukovohorská kultúra i Germáni

Región Abov bol osídľovaný národmi už od dávnoveku. Inak to nebolo ani v katastri obce Blažice. V odbornej archeologickej literatúre je známy pojem **keramika blažického typu**. Nájdeme tu lokality z obdobia mladšej doby kamennej, mladšej doby bronzovej, staršej doby železnej i z doby rímskej. Starosta Blažíc **Juraj Gmitro** v spolupráci s **Mgr. Jánom Rákošom** z Východoslovenského múzea v Košiciach (VSM) pripravili a 2. marca 2014 slávnostne odhalili náučnú tabuľu. Prináša informácie o výskumoch a nálezoch v tejto lokalite.

Archeologické výskumy realizovalo VSM v rokoch 1958 – 1975 pod vedením **Dr. Jána Páстора**. Odkryl časť osady najstarších roľníkov, nositeľov bukovo-horskej kultúry, ktorí tu žili približne pred 7000 rokmi. Vo zvyškoch ich obydli sa naši celé národy a ich zlomky. Tento ľud ručne

Keramika bukovohorskej kultúry

vyrábal tenkostennú keramiku, ktorú zdobil bohatými ornamentmi. Ťažili a spracovávali obsidián – sopečné sklo, s ktorým aj obchodovali.

Z bronzovej i rímskej doby

Prvým nálezom indikujúcim význam tejto oblasti bol poklad 33 bronzových predmetov z obdobia mladšej doby bronzovej. Obsahoval náramky, prstene a príviesky. Vtedajšiemu Hornouhorskému múzeu ich daroval mešťan A. Tordássy z Košíc v roku 1876.

Veľký význam majú nálezy z doby rímskej (obdobie 0 – 400 n. l.) – ide o mnoho sídliskových objektov svedčiacich o prítomnosti germánskych kmeňov. Nájdené zvyšky hrnčiarskych pecí dokazujú, že na území Blažíc a v ich okolí sa nachádzalo jedno z dôležitých centier hrnčiarskej výroby. Produkovalo tzv. sivú keramiku. Vyrábala sa na hrnčiarskom kruhu a na povrchu bola zdobená bohatou škálou vtlačaných kolkov. Práve kolok v podobe sediaceho vtáka (obrázok hore) je typickým znakom blažického výrobného centra. Medzi zaujímavé nálezy patria aj kostný hrebeň či strieborná rímska minca.

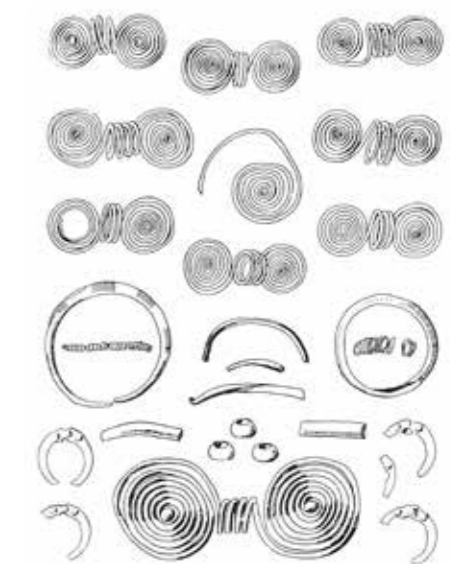
Všetky nájdené predmety sú teraz v depozite VSM. Pracovníci múzea však už pripravujú novú archeologickú expozíciu, aby sme ich mohli obdivovať aj my. Sta-

Pomocníci na archeologickom výskume v roku 1970.

rosta Blažíc plánuje: „Rád by som v rámci okrúhloho výročia prvej písomnej zmienky obce zorganizoval výstavu archeologických vykopávkov. Na miestach nálezisk by mohli byť v budúcnosti oddychové zóny s informačnou tabuľou a besiedkou.“ Zatiaľ sa môžete dozvedieť ďalšie zaujímavé podrobnosti na náučnej tabuľi pred obecným úradom.

Monika Florianová, foto archív VSM

Poklad predmetov z mladšej doby bronzovej

Storočnica veľkej vojny

Presne pred 100 rokmi, v júni 1914, sa rozohrel v Európe požiar I. svetovej vojny. Jej chápadlá neobišli ani náš región. V rakúsko-uhorskej armáde bojoval okrem iných mladých mužov aj Ján Pereš, narodený v roku 1896 v Nižnom Čaji. Dobová fotografia z košického ateliéru ho zachytáva spolu s vojakom z obce Ďurkov. Ján Pereš sa z vojny vrátil domov a pochovaný je v rodnej obci.

Tanec s muflónmi

V Slanskom mikroregióne nie je núdza o chovateľov. O niektorých sa chýr rozniesol ďaleko za hranice našich obcí. Jedným z nich je Peter Héžel zo Slanskej Huty. Na úpätí vrchov prevádzkuje so svojou rodinou muflóniu farmu.

Muflón lesný (latinský názov *Ovis musimon*) je kopytník trochu pripomínajúci ovcu. Pre samce sú typické hrubé zahnuté rohy. Peter Héžel sa ako lesník stretol s chovom týchto zvierat asi pred 20 rokmi v Maďarsku. K myšlienke založiť vlastnú farmu nebolo ďaleko. „Uvedomil som si, že ak chcem dochovať kvalitnú, trofejovú zver, musí to byť strážené,“ hovorí. Kvalitný genofond pre chov štasti získal v podobe niekoľkých kusov od košíckej ZOO. To znamenalo definitívny štart farmy - pred 13 rokmi.

Ako to však na Slovensku býva, projekt sa nestretával s prílišnou dôverou úradov, najmä ľudí z veterinárnej správy. Héželovci sa však nevzdali a dnes má dvojhektárová zverofarma dobré meno. Aktuálne ste na jar 2014 mohli v stáde napočítat 42 dospelých kusov a 17 mláďat.

Poslaním takýchto fariem býva výchova, príprava zvierat na chov v špecializovaných lesných oborách. Ďalšou možnosťou je ponúkanie zvierat na odstrel pri poľovačke. Pre Héželovcov sú preto obzvlášť dôležité barany v ich stáde – zlaté trofeje, ktoré majú aktuálne tri. Kapitálny samec stojí 2-3 tisíc eur.

Barany sú pri potrave väčšinou ako prví.

Investujú do jedálničky

Najviac peňazí na farme pohltí stojí krmivo a veterinárna starostlivosť. „Muflóny potrebujú pravidelný prísun potravy, hlavne zrná kukurice a jačmeňa, trochu pšenice, ale nie viac ako 10 %. Seno

majú radi celý rok, hlavne keď poprší. V zime im dávam repu a ak jej niet, jablká. Veľmi ľubia obhrýzať mladé jablone a osiky, ľudia nám ich nosia na jar, alebo keď orezávajú stromy,“ hovorí pán Héžel. Práve tu je pôvod ohryzených konárov na pozemku.

Pred očami návštevníkov zvykne farmár kŕmiť svoje kopytníky suchým pečivom, ktoré niekedy dostáva ako dar. Partneri, sponzori sú vždy vítaní. Doteraz si farma dokáže na seba zarobiť, občas vymení zvierat za potravu – povedzme barana za fúru zrna.

Peter Héžel kŕmi svoje muflóny suchým pečivom.

Veselo i smutno

Aj počasie môže byť nepriateľom chovateľa. Vlni sa prvé mláďatá narodili už 5. marca, ale potom prišli fujavice a z 18 mladých asi polovica uhynula. „Suchá zima im nevádi, ale nemajú radi hlboký sneh ani dlhé dažde, lebo na premočenej pôde si nemajú kde líhať a oddychovať,“ vraví Peter. Aj tento rok bol výnimočný. Prvé jahňatá sa narodili až 25. marca. Menší rozruch spôsobilo nájdené mŕtve mláďa so šiestimi nohami. „Teraz je predmetom skúmania na veteríne, možno nám ho vrátia a budeme ho môcť ukázať susedom, záujem je,“ vraví farmár.

Život na farme má teda aj tu svoje veselšie i smutnejšie stránky. Najbližšie muflóny žijú v maďarskej Pálháze v Maďarsku a v Rozhanovciach. Pánu Héželovi tak Slanská Huta vďačí za atrakciu. Jeho sen sa stal skutočnosťou a zároveň nechal v obci na dlhé roky stopu.

Tono Oberhauser, foto autor

Ovečky sú na farme spokojné.

Blažice: ostrý štart bežeckej sezóny

Ideálne počasie a dobrý zvuk podujatia prilákali na štart 16-kilometrového „Behu Olšavskou dolinou“ v nedeľu 2. marca rekordných 274 vytrvalcov. Pred pretekmi tak zažili Blažice inváziu osobných áut s pretekármi z domova i zahraničia. „To sme tu ešte nemali. Parkovali všade, aj v uličkách medzi domami,“ komentuje starosta Juraj Gmitro. V minulosti prichádzalo do 150 bežcov. Ale vlni sa prihlásilo temer 230. „Popularita podujatia začala rásť. Narýchlo sme museli pripravovať náhradné štartové čísla. V tomto roku sme preto nachystali 300 čísel a posilnili skupinu pre prezentáciu pretekárov. Po prvý raz sa dalo zaregistrovať aj elektronicky,“ dodáva starosta.

Bežci zápolili v piatich mužských a dvoch ženských kategóriách. V pestrofarebnom pelotóne sa to hemžilo zvučnými menami, ktorým sa v Blažiciach darilo už v minulosti.

V tomto roku spúšť štartovej pištole stlačil olympijský víťaz, člen futbalového tímu Československa na OH 1980 v Moskve František Kunzo. Na trať sa vydali bežci zo šiestich krajín. Napriek tvrdej konkurencii traťový rekord z roku 1989 stále odoláva. Drží ho pražský vytrvalec Zdeněk Mezuličan časom 47:10 min.

V tomto roku sa najlepšie pripravil Ukrajinec Aleksandr Matvičuk. Cieľom prebehol za 48:39 min. Za ním dobehli Maďar László Tóth a ďalší Ukrajinec Aleksandr Babaryka. Štvornásobný majster Slovenska v maratóne Imrich Pástor skončil piaty. Medzi 33 ženami dominovala slovenská reprezentantka a olympionička Katarína Béréšová v drese Obal servis Košice. Na druhom mieste dobehla rumunská pretekárka Daniela Cirilan a na treťom Maďarka Zita Kacser, obe z maďarského tímu Benedek.

Na záver podujatia sa starosta obce a riaditeľ pretekov Dušan Štefáni poďakovali účastníkom 39. ročníka Behu Olšavskou

Štart 39. ročníka Behu Olšavskou dolinou

dolínou a pripomenuli, že už začína príprava na jubilejný 40. ročník.

Vítazka Katarína Béréšová z Košíc

Bronz devám zo Salaša

Na halovej súťaži mladých hasičov v Čani sa zúčastnili 22. marca až tri družstvá z Nového Salaša. Chlapčenský tím mal premiéru, z dvoch dievčenských družstiev skončilo jedno na ôsmom a druhé na krásnom treťom mieste. Z jednotlivých upútala Lea Kallaiová, ktorá v uzlovej štafete dievčat skončila tiež na bronzovom stupienku. „Sme radi, že mladá generácia pokračuje v tejto krásnej dobrovoľnej činnosti,“ netajú spokojnosť starostka Andrea Michalková.

Turisti z Blažíc organizovane

Cykloturistický a turistický klub Dorina vznikol v Blažiciach. Činnosť odštartoval výstupom na Slanský hrad, v januári vybehla 45-členná skupina k dargovskému pamätníku. Náročná túra 8. mája viedla na Hradisko (708 m n. m.) a 10. mája otvorili cyklotúrou na dargovský pamätník deň plný akcií v Blažiciach. Počas neho sa varil guláš, vystúpili Hatalovčania z okresu Michalovce a horela vatra za sprievodu hudobného Dua Gemini. Partia (cyklo) turistov okolo Ladislava Sedláka sa hodlá stretávať aj naďalej a tráviť príjemne svoj čas v krásnej prírode.

Blažičkí turisti pri novej cyklozastávke v obci.

Presné mušky v Slanskej Hute

Napriek skorému februárovému dátumu sprevádzalo súťaž v strelbe zo vzduchovky v Slanskej Hute krásne počasie. Zápolili mladí do 15 rokov a osobitne muži a ženy nad 15 rokov. Medzi mladými dominovali dve dievčatá, Simonka Ilavská pred Saškou Urbanovou, tretí skončil Adam Obšitáš. Ženskú kategóriu vyhrala Soňa Stančíková, mužskú starosta Daniel Stančík. Toho však ešte viac potešila hojná účasť občanov na akcii. „Po akcii sme si pochutnali na opekaných špekáčikoch, teplom punči a čaji. Zábava trvala až do večera.“

Prídte zažiť svoj región!

Dni Slanského mikroregiónu napíšu v júni svoju tretiu kapitolu – tentoraz v obci Ruskov, ktorá si práve tento rok pripomína 810. výročie založenia. Veríme, že si v programe každý z vás nájde ten svoj zaujímavý bod.

Sobota 21. júna 2014

9.00 – 14.00

Turnaj obcí Slanského mikroregiónu v minifutbale

- vyhlásenie výsledkov
- odovzdanie ocenení za rozvoj futbalu a športu v Ruskove

12.00 – 15.00

Výročie dobrovoľnej požiarnej ochrany (DPO) v Ruskove (1924)

- prezentácia mládežníckych družstiev DPO obcí SMR
- odovzdanie ocenení za rozvoj DPO v Ruskove

17.00

Kandráčovci – vystúpenie

19.00 – 2.00

Ludová veselica

22.00

Prezentácia partnerskej obce Malhostovice (ČR), mobilná fontána, ohňostroj

Nedeľa 22. júna 2014

10.30

Svätá omša

12.00

Slávnostný obed

14.00

Kultúrny program s vystúpeniami združení a jednotlivcov z obcí mikroregiónu

Celý deň

sprievodný program

(ľudové remeslá tvorivé dielne, atrakcie pre deti)

Kalendár podujatí v obciach Slanského mikroregiónu v júli až septembri

Slávnosti slnovratu

za účasti špičkových šéfkuchárov – rodákov

21. jún - Slanec

Medzinárodný deň detí

5. júl - Rákoš

Turnaj v minifutbale

5. júl - Kalša

Hasičká súťaž Memoriál Ing. Imricha Tomka

12. júl - Nový Salaš

Výlet na kúpalisko Nyíregyháza

19. júl - Rákoš

Turnaj v minifutbale

19. júl - Bohdanovce

Noc na Slanci (Noc slovenských hradov)

august - Slanec

Potulky po slanských horách

23. august - Kalša

70. výročie SNP

29. august

15 rokov s Vami!

VEREJNÝ KONCERT

KOLLÁROVCI

Goraľu cy či ne žaľ

BOHDANOVCE

PRI KOŠICIACH

host' programu Ľudový rozprávač Jožko Jožka

26.10.2014 NEDEĽA o 18:30 hod.
(kultúrny dom)

generálny partner mediálny partner

www.kollarovci.sk
viac info 0908336675

VSTUPNÉ
7€ predpredaj, 9€ na mieste

heddy heddy
MANAGEMENT & BOOKING AGENCY

Život Slanského mikroregiónu vydáva Združenie obcí Slanského mikroregiónu so sídlom v Slanci

redakcia: Communication House, s. r. o., **adresa:** Štefánikova 6, 040 01 Košice, tel./fax: 055 623 00 70, **vedúca redaktorka:** Katarína Eva Čániová, **redaktorka:** Katarína Jantošovičová, **mobil:** 0911 192 830, **e-mail:** kjantosovicova@communicationhouse.sk, **redakčná rada:** Marta Gamráťová, Andrea Michalková, Juraj Gmitro, Jozef Bela. Vychádza polročne pod registračným číslom Ministerstva kultúry EV 4793/13, ISSN 1339-2980. **grafika:** Hi – Reklama, **tlač:** ROTAPRINT